

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: vedoucí práce

Autorka práce: Bc. Gabriela Donovanová, DiS.

Název práce: Soukromé školy v systému základního vzdělávání: případová studie Karlovarského kraje

Autor posudku: prof. PhDr. Arnošt Veselý, Ph.D.

Práce se zabývá aktuálním tématem vzdělávací politiky, a to rolí soukromých škol ve vzdělávacím systému. Ačkoli nemá vysoké teoretické ambice a zaměřuje se „pouze“ na jeden kraj, práce má zřejmou přidanou hodnotu a přináší nové, byť dílčí, poznatky do tématu soukromých škol v ČR. Celkově je vidět, že studentka na práci pracovala dlouho a systematicky, ačkoli jí v závěru již nezbyl čas pro důkladnou editaci a finalizaci.

Diplomová práce je strukturována do 8 hlavních kapitol a obsahuje všechny části, které by měla diplomová práce obsahovat: vymezení výzkumných otázek a cílů, teoretická východiska, metodologii i vlastní empirickou část. Výzkumné otázky byly stanoveny takto: „Jaké typy soukromých škol působí na území Karlovarského kraje? Jaký byl vývoj v oblasti počtu a struktury soukromých ZŠ v Karlovarském kraji v posledních deseti letech? Jak se tento vývoj liší od situace v jiných krajích? Proč se počet a struktura soukromých základních škol zvyšuje“. Tyto otázky jsou jasně formulované a studentka se na ně snaží explicitně zodpovědět (byť se to ne vždy plně daří, viz dále).

Teoretická východiska se opírají o vztah nabídky a poptávky ve vzdělávání a o pojem veřejného versus soukromého statku. Teorie zůstávají do jisté míry odtrženy od samotné empirické části. Na straně druhé je třeba uvést, že neexistují komplexní teorie vysvětlující vznik a působení soukromých škol ve vzdělávacím systému. Studentka se tedy neměla o co opřít a teorie nabídky a poptávky po vzdělání je asi nejbližším využitelným konceptem. Toto by ovšem bylo vhodné v práci explicitně zmínit.

Metodologicky se práce opírá především o sběr dokumentů a sekundární analýzu dat. Primárním zdrojem dat byly především veškeré dostupné údaje o soukromých školách v Karlovarském kraji (výroční zprávy, školní vzdělávací programy, inspekční zprávy ČŠI atd.). Zjevným limitem, který si sama autorka plně uvědomuje (s. 12) jsou chybějící informace o postojích klíčových aktérů, zejména rodičů. To komplikuje zodpovězení otázky, proč soukromých škol v kraji přibývá. Jinak řečeno, nevíme nic o důvodech, proč rodiče raději volí školu soukromou než veřejnou.

Jinak ale představuje empirická část (kapitola 7-8) největší přidanou hodnotu práce. Analýza pěkně dokládá, že přestože existuje tendence považovat soukromé školy za jeden celek, ve skutečnosti se soukromé školy mezi sebou výrazně liší, a to z celé řady hledisek (právní rámec, pedagogické principy atd.). Tím také, byť nepřímo, poukazuje na motivy rodičů, které jsou evidentně velmi rozmanité. V této souvislosti by bylo zajímavé, kdyby se autorka pokusila o vlastní typologii soukromých škol z hlediska uspokojování různých zájmů a očekávání rodičů.

Po formální stránce je práce na dostatečné úrovni, byť je vidět, že na výslednou důkladnou editaci již autorce nezbyl dostatek času. V práci je tak poměrně hodně překlepů a nedotažených formulací, případně i nedokončených vět (například „*Pro tehdejší českou společnost nový a neznámý jev, jehož působení.*“, s. 69). To je škoda, neboť to snižuje celkový dojem z jinak poctivě zpracované práce.

Nezbyl také čas na důkladnější reflexi získaných poznatků a jejich vztažení k výzkumným otázkám a cílům. Práci by prospěla také důkladnější reflexe zjištění ve vztahu k teoretickým východiskům. Konkrétně by bylo zajímavé sledovat, jakou roli v KVK hraje poptávka a nabídka. Konkrétně pak fakt, zda vyšší počet soukromých škol v kraji je dán vyšší poptávkou anebo shodou okolností na straně nabídky. Celkově tedy práci vnímám především jako pěkný „úvod do tématu“ (včetně sběru dat), na který by bylo vhodné navázat další a důkladnější analýzou. Celkově ovšem práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci.

Prohlašuji, že jsem se seznámil s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému Turnitin. Komentář k výsledku kontroly: Bez výhrad

Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě a hodnotit ji známkou „C“.

Otázky k obhajobě:

1. Čím si vysvětlujete, že počet soukromých škol je v Karlovarském kraji relativně vysoký (alespoň vzhledem k dalším socio-ekonomicky znevýhodněným regionům)?
2. Domníváte se, že by bylo možné vytvořit nějakou typologii soukromých škol na základě různých očekávání rodičů? Pokud ano, jak by vypadala?

Datum: 4.1. 2024

Podpis: